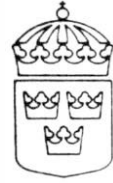

Motion till riksdagen

1987/88:Jo1

Lennart Brunander m. fl. (c)

med anledning av prop. 1987/88:25 med förslag om tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1987/88

Mot
1987/88:Jo1

Sammanfattning

Centerpartiet föreslår i motionen att 10 milj. kr. anslås till övervakning av miljöförändringar vid framförallt länsstyrelsernas naturvårdsenheter. Naturvårdsenheternas arbetssituation har blivit alltmer ohållbar. Nya uppgifter åläggs dem utan att resursförstärkningar sker. Freonfrågan har visat på hur orimlig situationen är när naturvårdsmyndigheterna saknar såväl riktlinjer som resurser. Andra komplexa miljöproblem som försurningen, havsföroreningarna och tungmetallspridningen kräver ökade resurser. Centerpartiet föreslår som ett första steg att 10 milj. kr. tillförs sådan verksamhet. Det motsvarar en tjänst per länsstyrelse. Centerpartiet avser att återkomma med förslag om miljöavgifter och resursförstärkningar i samband med att regeringen presenterar en översyn av miljöorganisationen.

Miljöproblem

Miljömyndigheterna måste kunna hantera miljöproblem av en övergripande karaktär. Exempel på sådana problem är försurning, kemikaliespridning, havsföroreningar och luftföroreningar som påverkar klimat och ozonlager. Åtgärder för att förebygga och lösa dessa miljöproblem berör stora delar av samhället och ett mycket stort antal föroreningskällor. Nuvarande miljösituation tillsammans med förändringar i samhället ställer krav på miljövärden som är berättigad men är omöjlig att genomföra med nuvarande resurser och organisation. Miljövårdsorganisationen måste utvecklas till ett kraftfullt medel för överblick av miljösituationen, prioritering av insatser samt genomförande av praktiska åtgärder. Målet är att uppnå en helhetssyn som innebär att miljöhänsyn naturligt vävs in i all verksamhet som kan påverka miljön negativt.

Bristande resurser

Vid en granskning som riksrevisionsverket gjorde av miljöskyddet konstaterade verket att bristen på en samlad överblick är en av de stora svagheter inom miljöskyddet. Därmed saknas underlag för prioritering. På de enskilda anläggningarna hinner man inte med och har inte underlag för detta. Man konstaterar vidare att det finns heller ingen vägledning från centralt håll, om

vilka anläggningar och vilka föreningsproblem som det är mest angeläget att arbeta med. RRV konstaterar att om tillsynen över förprövningspliktiga verksamheter är bristfällig är tillsynen över övrig miljöfarlig verksamhet närmast obefintlig. Det bara i undantagsfall som länsstyrelsen har möjlighet och resurser att bedriva någon aktiv tillsynsverksamhet. I övrigt har länsstyrelsen fått inskränka sig till ingripanden vid klagomål.

Riksdagen har vid tre tillfällen under 1980-talet beslutat om förstärkningar av länsstyrelsernas resurser på miljöskyddets område motsvarande 69 tjänster. Den faktiska förstärkningen har emellertid enbart gett 19 tjänster, bl. a. beroende av att det funnits många projektanställda vid naturvårdsenheterna. Samtidigt har besparingar ålagts naturvårdsenheterna motsvarande 73 tjänster. Tar man hänsyn till att ett flertal nya arbetsuppgifter tillkommit under samma period och att nya uppgifter står för dörren blir situationen ohållbar.

Nuvarande miljöskyddsorganisation med ca 200 handläggare för prövning och tillsyn borde enligt rikskontrollverkets bedömning behöva förstärkas med ytterligare 100-150 tjänster för att de uppställda målen skulle kunna uppnås. I förhållande till andra områden konstaterar den s. k. Heurgrenska utredningen att resurserna för miljöskydd är blygsamma. Som jämförelse kan nämnas att det på arbetsmiljöområdet finns enbart inom den regionala statliga organisationen ca 600 personer för tillsyn. Svensk bilprovning har 2 200 anställda. Besöksfrekvensen hos bilprovningen är 1,3 besök per år medan det hos tillståndsprövande och anmälda verksamheter enligt miljöskyddslagen genomförs i snitt 0,25 besök per år. Utredningen konstaterar att: "En förutsättning för att statsmakternas mål skall kunna uppnås är därför att betydligt ökade resurser tillförs det samlade miljöskyddslagssystemet, dvs. staten, kommunerna och näringslivet."

För att länsstyrelserna skall kunna motsvara förväntningarna på ett samhällsplaneringsorgan med avgörande inflytande på miljövården behövs resursförstärkning för både personal och fria utredningsmedel. För att klara den akuta situationen föreslår centerpartiet att riksdagen i tilläggsbudget I anslår 10 milj. kr. för att förbättra miljöövervakningen vid främst länsstyrelsernas naturvårdsenheter.

Centerpartiet har tidigare i motioner fört fram förslag om resursförstärkning via miljöavgifter. Miljöavgifterna skall tas ut på utsläpp för att stimulera företag och andra att vidta åtgärder för att minska föroreningarna. Det är ett sätt att påskynda reningsåtgärder utöver de åtgärder som fastlagts vid exempelvis koncessionsprövning. Resurserna bör finansiera bl. a. miljöskyddsorganisationen. Vi återkommer med förslag om detta i annat sammanhang. Vi kommer då att framlägga förslag om hur miljöskyddet kan decentraliseras så att en effektivare organisation kan byggas upp.

Riktlinjer för myndigheternas miljöarbete måste utarbetas. Regeringens förhållning av nödvändiga ställningstaganden är allvarliga och försvårar myndigheternas arbete.

Hemställan

Mot. 1987/88

Jol

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs
att riksdagen till Övervakning av miljöförändringar m.m. på
tilläggsbudget I B3 till stadsbudgeten för budgetåret 1987/88 anvisar
ett med 10 milj. kr. förhöjt anslag för miljöövervakning.

Stockholm den 24 november 1987

Lennart Brunander (c)

Bertil Jonasson (c)

Karl-Anders Petersson (c)

Karl Erik Olsson (c)

Kerstin Göthberg (c)

